40e

OPEN MONUMENTEN DAG

VRIENDEN LOTERIJ

12 + 13 SEPTEMBER 2026

OPEN MONUMENTEN DAGEN SOEST

openmonumentendag.nl

museumsoest.nl

OPEN MONUMENTENDAG

VRIENDEN LOTERIJ

WIN MEER, BELEEF MEER

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Veerkrachtig erfgoed in tijden van onzekerheid	5
Programma 12 en 13 september 2026	6
Watertoren in Soest	10
Abram Stokhof de Jong	12
Kunstwerken in Soest	13
Ontdek het bijzondere Soest-Zuid	14
Audiotour door Soest en Soesterberg	16
Vliegtuigshelter vliegbasis Soesterberg	18
Commandobunker vliegbasis Soesterberg	19
Ondergrondse legering vliegbasis Soesterberg	20
Huize St Jozeph (thans Museum Soest)	21
Annemiek van Driel	23
Stichting Historische Collecties	25
Bustour op 12 september Soest - Soesterberg	26
Erfgoed en glas-in-lood	28
Korte Historie Heilige Familiekerk Soest-Zuid	32
Historische boerderij Het Gagelgat	34
De Oude Kerk	36
Cultuurfonds geeft Open Monumentendag	38

Voorwoord

Beste inwoners en bezoekers,

Ook u kent waarschijnlijk wel een plek die iets bijzonders oproept: een karakteristieke boerderij, een kerk, een bunker, een straat of een stukje landschap. Zulke plekken vertellen het verhaal van Soest en Soesterberg. Ze laten zien waar we vandaan komen en geven onze dorpen hun eigen identiteit.

Tijdens de Open Monumentendagen krijgt u de kans om die verhalen van dichtbij te beleven. Achter deuren die normaal gesloten blijven, ontdekt u bijzondere gebouwen, ontmoet u bevlogen vrijwilligers en ervaart u hoe ons erfgoed nog altijd onderdeel is van het dagelijks leven. Dat maakt deze dagen ieder jaar weer zo bijzonder.

Dit jaar hebben de Open Monumentendagen een extra betekenis. De gemeenteraad heeft onlangs het Erfgoedprogramma vastgesteld. Daarmee spreken we uit dat erfgoed niet alleen iets is om zorgvuldig te koesteren, maar vooral ook om te beleven, te gebruiken en door te geven. Door monumenten, historische landschappen en bijzondere verhalen zichtbaar en toegankelijk te maken, versterken we de verbinding met onze omgeving en met elkaar.

Dat kunnen we niet zonder de inzet van velen. Ik wil daarom alle vrijwilligers, monumenteigenaren, organisaties en betrokken inwoners hartelijk bedanken. Dankzij hun enthousiasme en gastvrijheid kunnen we ook dit jaar genieten van een gevarieerd en inspirerend programma.

Ik nodig u van harte uit om op ontdekkingstocht te gaan, bekende plekken opnieuw te bekijken en u te laten verrassen door onbekende verhalen. Ik wens u veel mooie ontmoetingen en inspirerende Open Monumentendagen 2026.

Mevrouw Annemarieke Weith-Plomp
Wethouder Cultuur en Immaterieel erfgoed, gemeente Soest

‘Veerkrachtig erfgoed in tijden van onzekerheid’

Bijdrage Erik Nijhof

Het Europese thema luidt: ‘Heritage at risk’, waar in Nederland de nadruk wordt gelegd op veerkracht. Er worden in beide benaderingen vergelijkbare gevaren gesignaleerd: verstedelijking, klimaatverandering, een tekort aan vrijwilligers en vakmanschap, geldgebrek, digitalisering en een hele reeks van calamiteiten zoals brand, overstroming, aardbeving
.
Aan de hand van praktijkvoorbeelden zal op de belangrijkste punten de balans worden opgemaakt van de staat van het monumentale erfgoed van Nederland. Daarbij zal ook de rol van de vrijwilligers worden belicht, die ondanks de vergrijzing per saldo positief is. Tot slot komt de rol van de overheid ter sprake: die wordt in het document voor Open Monumentendag niet als uitdaging genoemd, maar die is dat wel degelijk sinds de Omgevingswet van kracht is. Juist hier kunnen vrijwilligersorganisaties het verschil maken!

CV

Erik Nijhof (1948) was docent-onderzoeker in de Economische en Sociale Geschiedenis aan de Universiteit Utrecht en doceerde onder meer Cultureel Erfgoed. Hij was het eerst actief op het terrein van industrieel erfgoed (voorzitter van de Federatie Industrieel Erfgoed Nederland) en tegenwoordig ook bij de Erfgoedvereniging Heemschut, als voorzitter van de provinciale commissie van Utrecht.

Tijdens de opening van de open monumentendagen verzorgt Erik Nijhof een lezing in de Oude kerk. De opening en de lezing zijn gratis bij te wonen.

Programma Open Monumentendagen Soest & Soesterberg

Zaterdag 12 en zondag 13 september 2026

Tijdens de Open Monumentendagen openen bijzondere gebouwen en locaties in Soest en Soesterberg gratis hun deuren. Dit jaar staat het thema Glas-in-lood centraal. Geniet van rondleidingen, lezingen, exposities en unieke locaties die normaal niet of slechts beperkt toegankelijk zijn.

Zaterdag 12 september

* Officiële opening Open Monumentendagen

13.00 uur – Oude Kerk, Torenstraat, Soest

De Open Monumentendagen worden officieel geopend door wethouder **Mevrouw Annemarieke Weith-Plomp.** Na de opening verzorgt **Erik Nijhof,** voorzitter van de Provinciale Commissie Utrecht van Erfgoed-vereniging Bond Heemschut, een lezing over erfgoed en monumentenzorg.

De bijeenkomst wordt muzikaal afgesloten met een mini-concert door leerlingen van de Bachschool uit Soest. Na afloop bent u van harte welkom voor een gratis kop koffie of thee.

* Oldtimerbusrit door Soest en Soesterberg

13.00 – 17.00 uur

Stap in een authentieke oldtimerbus en ontdek de monumenten van Soest en Soesterberg. Tijdens de route wordt uitgebreid aandacht besteed aan bijzondere glas-in-loodramen en de restauratie daarvan.

Restauratiespecialist **Titia Felderhof** vertelt onderweg over het vak van glazenier en restaurateur. Daarnaast wordt een stop gemaakt bij de Oude Kerk, waar een deskundige uitleg geeft over de restauratie van de kerktoren.

Praktische informatie
- Inschrijven: 12 september tussen **12.00 en 12.45 uur** bij Museum Soest.
- Vertrek: **13.00 uur** vanaf de Petrus & Pauluskerk.
- Deelname is gratis.
- **Vol = Vol.**

* Museum Soest

12.00 – 17.00 uur

Museum Soest is deze dag gratis toegankelijk. In het museum is een speciale expositie ingericht rondom het thema Glas-in-lood.

Gediplomeerd glazenier **Annemiek van Driel** is aanwezig om bezoekers alles te vertellen over de techniek, geschiedenis en restauratie van glas-in-lood.

* Beklim de Watertoren van Soest

Rondleidingen om 13.30, 14.30, 15.30 en 16.30 uur

De karakteristieke watertoren aan de Oranjelaan opent haar deuren voor bezoekers. De familie Hoogenboom verzorgt rondleidingen waarbij u de toren kunt beklimmen en meer leert over de geschiedenis van dit bijzondere monument.

Belangrijk
- Aanmelden vóór 10 september via voorzitter@oudsoest.nl.
- Maximaal 12 deelnemers per rondleiding.
- De watertoren beschikt niet over een lift.

* Historische Boerderij Het Gagelgat

10.00 – 16.00 uur

Bezoek deze sfeervolle historische boerderij van Stichting De Paardenkamp.

Vrijwilligers verzorgen interactieve rondleidingen en vertellen over het boerenleven van vroeger. Op het terrein zijn pony's aanwezig en in de streekwinkel zijn diverse streekproducten en cadeauartikelen verkrijgbaar.

* Kamp Soesterberg

10.00 – 15.00 uur

Tijdens de Open Monumentendagen is gebouw V-16 geopend. Hier zijn verschillende militaire voertuigen van dichtbij te bekijken, waaronder:
- Leopard 2 (Buffel)
- Kodiaq
- Bushmaster
- Fennek
- Scania

Zondag 13 september

* Museum Soest
12.00 – 17.00 uur

Ook op zondag is Museum Soest gratis geopend. In het museum is een speciale expositie ingericht rondom het thema Glas-in-lood.

Gediplomeerd glazenier **Annemiek van Driel** is aanwezig om bezoekers alles te vertellen over de techniek, geschiedenis en restauratie van glas-in-lood.

* Beklim de Watertoren van Soest
Rondleidingen om 13.00, 14.00, 15.00 en 16.00 uur

De karakteristieke watertoren aan de Oranjelaan opent haar deuren voor bezoekers. De familie Hoogenboom verzorgt rondleidingen waarbij u de toren kunt beklimmen en meer leert over de geschiedenis van dit bijzondere monument.

Belangrijk
- Aanmelden vóór 10 september via voorzitter@oudsoest.nl.
- Maximaal 12 deelnemers per rondleiding.
- De watertoren beschikt niet over een lift.

* Historische Boerderij Het Gagelgat
10.00 – 16.00 uur

Bezoek de monumentale boerderij en geniet van interactieve rondleidingen, pony's, streekproducten en de landelijke omgeving.

* Kamp Soesterberg
10.00 – 15.00 uur

Tijdens de Open Monumentendagen is gebouw V-16 geopend. Hier zijn verschillende militaire voertuigen van dichtbij te bekijken, waaronder:
- Leopard 2 (Buffel)
- Kodiaq
- Bushmaster
- Fennek
- Scania

* Voormalige Vliegbasis Soesterberg
11.00 – 16.00 uur - Hertenlaan 12

Op de voormalige vliegbasis zijn drie bijzondere gebouwen opengesteld:
- Vliegtuigshelter
- Commandobunker
- Ondergrondse legering

Vrijwilligers van Het Utrechts Landschap vertellen graag meer over de geschiedenis van deze unieke locaties.

Bezoekersadvies
Kom bij voorkeur met de fiets. Komt u met de auto? Volg dan de parkeerroute via de Elandlaan.

* Petrus & Pauluskerk
13.30 – 16.30 uur

De vrijwilligers van de Petrus & Pauluskerk ontvangen u graag en vertellen over de geschiedenis en inrichting van de kerk.

Lezing
14.00 uur – Willibrordzaal
Judith van Puyvelde verzorgt een lezing over het beroemde glasatelier Nicolas uit Roermond, dat grote invloed heeft gehad op de Nederlandse glaskunst.

* Praktische informatie

- Alle activiteiten zijn gratis toegankelijk.
- Voor enkele activiteiten is vooraf aanmelden verplicht.
- Het complete programmaboekje is gratis verkrijgbaar bij Museum Soest.
- Meer achtergrondinformatie over de monumenten, lezingen en deelnemers vindt u in het programmaboekje.

Watertoren in Soest

De watertoren aan de Oranjelaan in Soest is gebouwd in 1931.
De gemeente ontwikkelde in die tijd plannen voor vele nieuwe woningen. Om het groeiend aantal inwoners van goed drinkwater te voorzien legde de Arnhemsche Waterleiding-Maatschappij een leidingennet aan, bouwde een pompstation aan de Den Blieklaan, en de watertoren.

De architect van de toren was H.F. Mertens. Hij had eerder al Sanatorium Zonnegloren in Soest ontworpen. Hoewel er al vanaf 1910 betonnen watertorens gebouwd werden, koos Mertens voor baksteen. Hij heeft zich laten inspireren door de architectuur van de Amsterdamse School, waarin baksteen werd ingezet voor sprekende effecten. Dat materiaal sluit goed aan bij de woningen die in de jaren dertig in de wijk rond watertoren zouden verschijnen. De vormgeving van de toren wordt omschreven als 'zakelijk expressionisme'.

Door de ontwikkeling van krachtige en betrouwbare pompsystemen werd de toren in de jaren zeventig overbodig. De waterleidingmaatschappij wilde hem daarom afbreken.

Maar in 1985 nam een Soester echtpaar de toren over en verbouwde hem tot woning. In 2004 vond een uitgebreide restauratie plaats. Bij deze ingrepen zijn de buizen en de wanden van het watervat verwijderd. Ook zijn de ramen en de voordeur aangepast aan de functie van woonhuis.

Het is en blijft een uitdaging om de toren als woonhuis in stand te houden. Dat vraagt compromissen tussen comfort, duurzaamheid en het originele uiterlijk. Het doel is steeds het behouden van dit monument van de zorg voor zoiets belangrijks als goed drinkwater.

Algemene gegevens:

- bouwjaar: 1931
- architect: H.F. Mertens
- hoogte: 24 meter (acht verdiepingen, geen lift)
- inhoud watervat: 200 m3
- rijksmonument sinds 2000 (toren en hek)

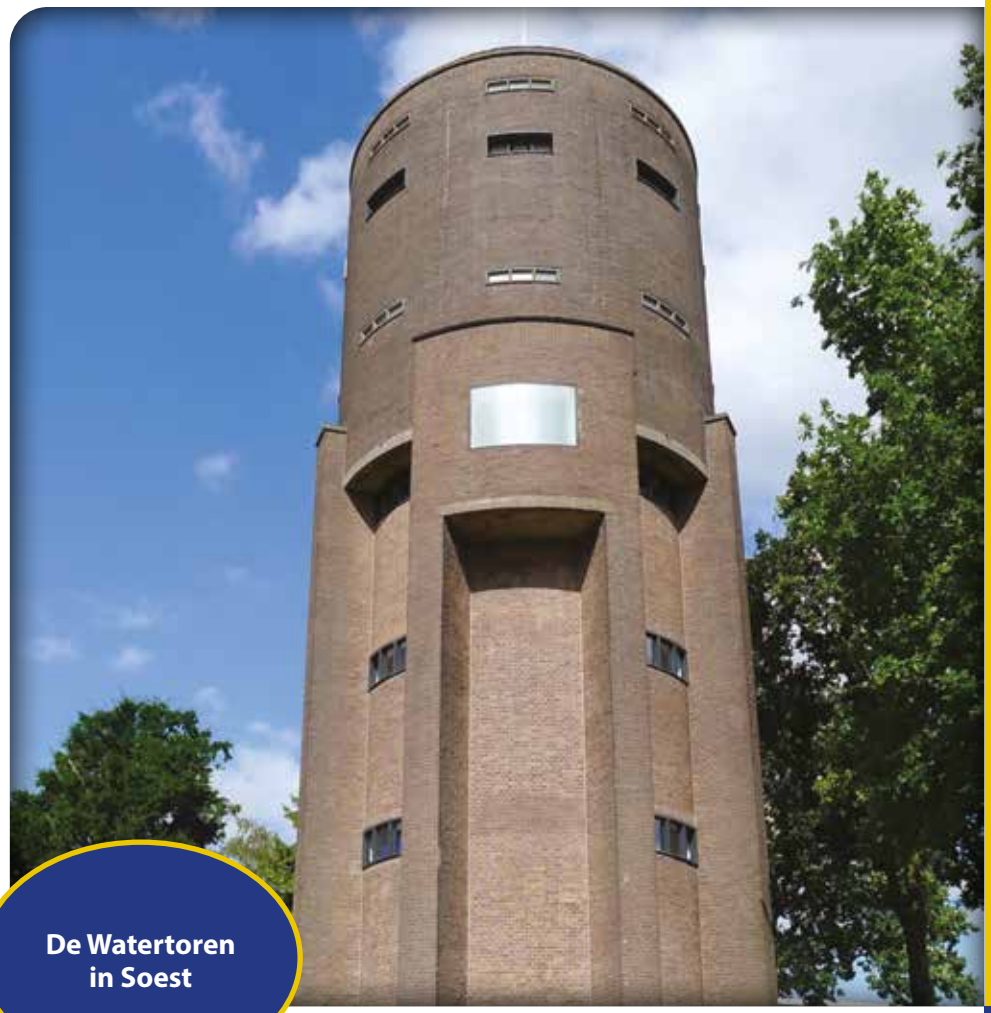

De Watertoren in Soest

De watertoren is op 12 en 13 september in de middag te bezichtigen. Inschrijving vindt plaats per mail naar voorzitter@oudsoest.nl. Er wordt gewerkt met een tijdslot. Per tijdslot worden 12 bezoekers toegelaten. Zaterdag 12 september: 13.30 uur, 14.30 uur, 15.30 uur en 16.30 uur. Zondag 13 september 13.00 uur, 14.00 uur, 15.00 uur en 16.00 uur.

Opgeven a.u.b. voor 10 september.

Abram Stokhof de Jong

Muurschildering H. Familiekerk

Abram Stokhof de Jong is geboren op 11 mei 1911 in Amsterdam en tijdens een vakantie in Italië op 12 augustus 1966 overleden. Ondanks maar misschien wel door zijn problematische jeugd was hij gedurende zijn leven een religieus en gelovig mens hetgeen zich ook uit in zijn vele kunstwerken die hij heeft gemaakt voor gebouwen met een religieuze achtergrond als kerken en scholen.

Hij had al heel jong een droom om kunstenaar te worden. In 1935 werd hij toegelaten aan de Rijksacademie voor beeldende kunst te Amsterdam. Na zijn keuze voor de richting 'monumentale schilderkunst' was zijn belangrijkste leermeester prof. Campendonck. Al tijdens zijn studie verwierf hij al zelfstandig opdrachten. Na het verlaten van de academie heeft Abram enige tijd praktisch gewerkt op het atelier van glazenier Karel Trautwein te Haarlem.

In 1941 heeft hij zich in Soest gevestigd in een "oud" kerkgebouwtje aan het Witte Paardenstraatje waar hij zijn atelier inrichtte. Tot 1960 heeft hij in Soest gewoond en van hieruit vele kunstwerken ontworpen en gemaakt. Abram was een kunstenaar die meerdere facetten van de beeldende kunst beheerste. Zo maakte hij niet alleen glas-inloodramen, maar ook mozaïek-werk en muurschilderingen.

Kunstwerken in Soest

Tijdens de Tweede Wereldoorlog verwierf Abram een opdracht om voor de H. Mariakerk in Soestdijk glas-inloodramen te maken. Alhoewel ze in 1943 al zijn gemaakt, zijn de ramen pas in 1945 geplaatst gezien de bezetting door de Duitsers. Na de afbraak in 1978 hebben de ramen een plaats gekregen in de toen nieuwgebouwde kerk. Omdat ook deze kerk in 2009 werd gesloten zijn de ramen wederom deskundig verwijderd om ze vervolgens in 2011 in het parochie-centrum De Sleutel aan de Steenhoffstraat te plaatsen in de Willibrordzaal.

Abram kreeg ook een opdracht om in de in 1939 in gebruik genomen H. Familiekerk een muurschildering op het priesterkoor aan te brengen. Deze muurschildering heeft als thema meegekregen "De Strijdende, Lijdende en Zegevierende Kerk". Ook de glas-in-loodramen in de Mariakapel en de Doopkapel van de H. Familiekerk zijn in 1946 door Abram Stokhof de Jong gemaakt. Deelnemers aan de bustocht op zaterdag 12 september krijgen de gelegenheid deze kunstwerken te bewonderen.

Ook voor diverse scholen in Soest en Soesterberg heeft Abram Stokhof de Jong nog kunstwerken gemaakt als ramen, mozaïek e.a. zoals voor Chr. ULO, Theresiaschool, Ludgerusschool en Emma Huishoudschool.

Voor meer informatie zie website:
https://www.hvsoest.nl/encyclopedie/item/1234/stokhof-de-jong-abraham

Glas-in-loodramen Mariakerk in De Sleutel

Ontdek het bijzondere Soest-Zuid

Wie door Soest-Zuid wandelt, ontdekt een wijk waarin historie, natuur en architectuur op bijzondere wijze samenkomen. Waar rond 1900 nog vooral kleine boerderijen het landschap bepaalden, ontstond in de loop van de twintigste eeuw een groene villawijk met karakteristieke woningen, monumentale kerken en verrassende architectonische details.

De ontwikkeling van Soest-Zuid begon met de komst van het spoor. In 1863 werd langs de spoorlijn Utrecht – Amersfoort een station geopend, dat in de loop der jaren verschillende namen droeg: Soest, Soest/Soesterberg, Soesterberg en uiteindelijk Soestduinen. Met de opening van de spoorverbinding richting Den Dolder, Soestdijk en Baarn in 1898 groeide het gebied verder uit tot een aantrekkelijke woonomgeving.

Pas in het begin van de twintigste eeuw ontstond de halte die later zou uitgroeien tot station Soest-Zuid. Rond dit station ontwikkelde zich geleidelijk een nieuwe woonwijk met ruime kavels en statige villa's, waarvan vele nog steeds het straatbeeld bepalen. Een wandeling door Soest-Zuid voert langs prachtige lanen met karakteristieke woningen uit verschillende bouwperiodes. De oudste villa's liggen vaak op royale percelen en herinneren aan de tijd dat welgestelde stedelingen hier hun buitenverblijf lieten bouwen. In de jaren dertig verschenen elegante villa's en twee-onder-een-kapwoningen met fraaie metselwerkdetails,

De Oude Kerk van Soest

bijzondere dakvormen en zorgvuldig afgewerkte gevels. Na de Tweede Wereldoorlog werden de woningen eenvoudiger van opzet, maar bleef het groene en ruimtelijke karakter van de wijk behouden.

Ook de religieuze gebouwen in Soest-Zuid zijn het bezoeken waard. De voormalige gereformeerde Wilhelminakerk uit 1925, ontworpen door architect P. Beekman, heeft tegenwoordig een nieuwe bestemming gekregen als cultureel en maatschappelijk centrum onder de naam De Rank. Hier vinden regelmatig activiteiten, bijeenkomsten en evenementen plaats.

Een andere blikvanger is de voormalige Heilige Familiekerk uit 1939. Dit gemeentelijk monument is ontworpen door de architecten Clemens Hardeman en Arnold Brouwer en valt op door zijn indrukwekkende architectuur, glas-in-loodramen en de bijzondere muurschildering De lijdende, strijdende en zegevierende Kerk van kunstenaar Abram Stokhof de Jong.

Liefhebbers van architectuur kunnen hun hart ophalen in de verschillende woonstraten van Soest-Zuid. In de Van Lenneplaan staat een opvallende woning met een halfrond dak, geïnspireerd op de architectuur uit de jaren dertig. In de Larixlaan zijn villa's te bewonderen die invloeden tonen van het werk van de beroemde Amerikaanse architect Frank Lloyd Wright, naast enkele opvallende voorbeelden van modernistische architectuur.

Ook de Plasweg kent bijzondere details. Hier staan enkele markante woningen met witte gevels en een karakteristiek mansardedak. Een van de meest verrassende elementen in de wijk is echter een woning met een levensgrote gemetselde vlinder in de zijgevel – een detail dat menig voorbijganger even doet stilstaan.

Tijdens een wandeling door Soest-Zuid vallen bovendien de vele rieten daken op. Waar riet vroeger een goedkope en praktische dakbedekking was, vormt het tegenwoordig juist een exclusief en beeldbepalend onderdeel van het karakter van de wijk.

Soest-Zuid is daarmee veel meer dan een gewone woonwijk. Het is een gebied waar geschiedenis, architectuur en groen elkaar ontmoeten en waar achter iedere laan en op iedere hoek weer een nieuw verhaal schuilgaat. Een wandeling of bustour door deze wijk laat zien hoe rijk en veelzijdig het erfgoed van Soest is.

12 en 13 september
Audiotour door Soest en Soesterberg.
Fietsen en wandelen op eigen gelegenheid.

Route Soest

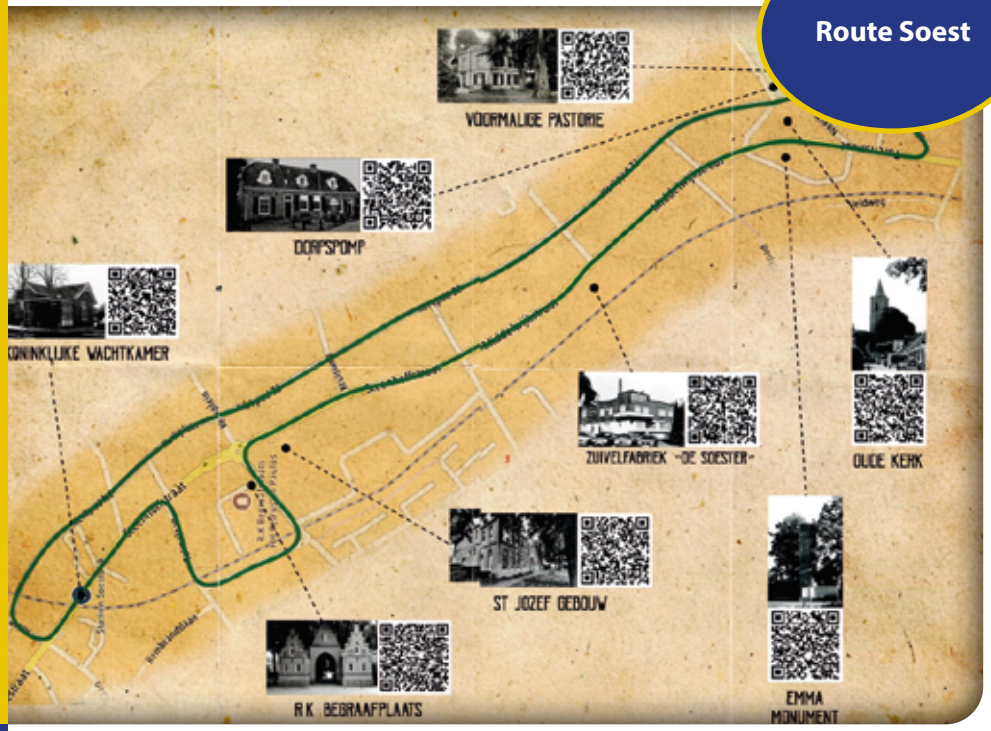

Voor fietsers en wandelaars is er voor zowel Soest als Soesterberg een audiotour **gratis** af te halen in museum Soest. Met de kaart in de hand kunt u genieten niet alleen van de mooie monumenten die onze gemeente rijk is maar ook van de mooie omgeving. Middels een QR code op de kaart kunt u ook naar een verhaal luisteren m.b.t. het monument. De kaarten kunnen tijdens de reguliere openingstijden van het museum hier.

Route Soesterberg

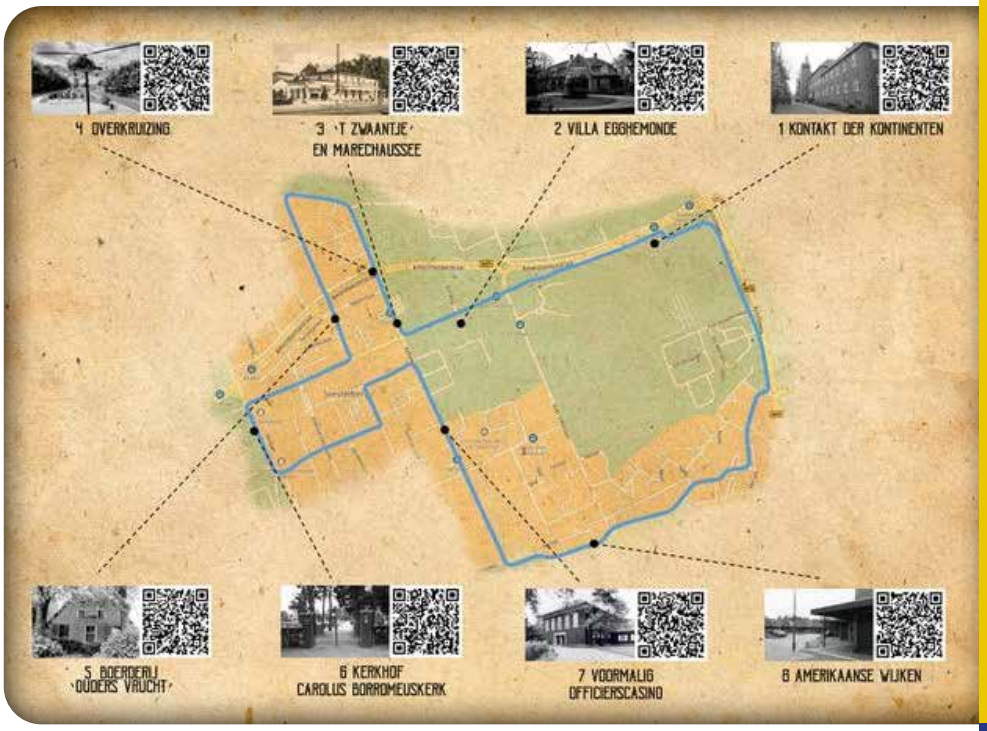

Let op: De monumenten zijn niet van binnen te bezichtigen. Een uitzondering hierop is museum Soest. Museum Soest is zowel op 12 als op 13 september open van 13.00 uur tot 17.00 uur.

Vliegtuigshelter vliegbasis Soesterberg

Vliegtuigshelter vliegbasis Soesterberg Hertenlaan 12

Het is de vroege ochtend van 5 juni 1967 tijdens de Zesdaagse Oorlog. Israëlische gevechtsvliegtuigen suizen onder de radar door richting Egypte en bombarderen daar verschillende luchtbases. In één klap is de complete Egyptische luchtmacht vernietigd.

De NAVO beseft na deze verrassingsaanval dat haar eigen vliegtuigen net zo kwetsbaar zijn. Daarom krijgt iedere NAVO-basis in Europa bomvrije shelters (schuilplaatsen). Gemaakt van golfplaat met daarop een huid van gewapend beton weerstaan ze een directe inslag van 500-ponder bommen. De shelters staan ogenschijnlijk lukraak in het landschap, maar dat is geen toeval. Kan jij bedenken waarom?

De shelters zijn de stille getuigen van de Amerikaanse naoorlogse luchtverdediging tegen een mogelijke Russische aanval. Vanaf 1978 worden in deze shelters straaljagers 'geparkeerd' en onderhouden. Nu hebben veel shelters een nieuwe rol. Als kantoor, opslag, evenementenlocatie of werkplaats voor kunstenaars. Andere shelters zijn afgesloten en worden teruggegeven aan de natuur.

Commandobunker vliegbasis Soesterberg Hertenlaan 12

Bijna 100 jaar lang is het terrein van Park Vliegbasis Soesterberg een officieel vliegveld. Een vliegveld dat de bakermat is geweest van de Nederlandse luchtvaart aan het begin van de 20e eeuw en een belangrijke rol heeft vervuld in de Tweede Wereldoorlog en in de Koude Oorlog daarna.

Decennia lang is dit gebied hermetisch afgesloten van de buitenwereld. Juist daardoor is een schitterend natuurgebied ontstaan dat tegenwoordig wordt beheerd door Het Utrechts Landschap.

Verborgen tussen de bomen bevindt zich de Amerikaanse commando-bunker. Dit gebouw is bestand tegen alles dat de Sovjets tijdens de Koude Oorlog kunnen inzetten: chemisch, nucleair en biologisch. Hier kan je de dreiging van de Koude Oorlog nog steeds ervaren. Onder meer via de gratis expositie van Het Utrechts Landschap die binnen te bezichtigen is. Hoe lang denk jij het binnen vol te houden in tijden van oorlog?

Commandobunker vliegbasis Soesterberg

Ondergrondse legering vliegbasis Soesterberg

Ondergrondse legering vliegbasis Soesterberg Hertenlaan 12

Sinds Het Utrechts Landschap beheerder is van Park Vliegbasis Soesterberg geeft dit terrein steeds meer van haar geheimen prijs. In een groot gedeelte kun je tegenwoordig heerlijk wandelen en fietsen.

Toch blijven sommige stukken ontoegankelijk om de natuur voldoende rust te garanderen. Vandaag wordt een normaliter verboden gebied voor je opengesteld. Hierin bevindt zich de ondergrondse legering van de voormalige vliegbasis.

Tijdens de Koude Oorlog is dit een schuilplaats voor het geval er een atoombom valt. De legering bestaat uit een rondlopende gang langs douches, werk- en verblijfsruimtes. In de slaapruimte is plek voor maar liefst 78 ophangbedden. Je bent op zaterdag van harte welkom bij Het Utrechts Landschap.

De drie gebouwen zijn op zondag 13 september opengesteld van 11.00 uur tot 16.00 uur. Vrijwilligers van Het Utrechts Landschap staan voor je klaar.

Kom bij voorkeur op de fiets. Ben je met de auto? Volg dan de parkeerborden op de Elandlaan.

Huize St Jozeph (thans museum Soest)

Bij akte van 6 maart 1853 verkreeg de parochie een stuk bouwland ter grootte van 42 roeden en 50 ellen, kadastraal sectie H nummer 317/18 en een perceeltje van 7 roeden sectie H nummer 319. Op deze grond zo was het plan zou het St Jozefgesticht met klooster en schoollokalen voor de meisjesschool verrijzen. Onderwijs, bejaardenzorg en armenzorg zijn altijd een bijzondere taak voor de kerk geweest.

Met de zusters van O.L. Vrouw te Amersfoort werd overeengekomen dat zij in het te bouwen gesticht een kloostergemeenschap zouden vestigen die de uitvoering van de beoogde taken op zich zou nemen. Het gebouw zou eigendom van de kerk blijven, maar werd in gebruik gegeven aan de zusters.

De eerste steen werd gelegd door Adolf Frederik Jacob, oud IX jaar en oudste zoon van den Heer E. Moormann, de 12de july MDCCCLXVIII.

Een naast de hoofdingang van het gesticht (nu museum Oud Soest) aangebrachte gedenksteen herinnert nog aan dit feit. De steen is wat beschadigd maar de voornamen van de negenjarige en de datum van de plaatsing zijn echter heel duidelijk lesbaar. Verder herinnert alleen nog de stijl van het gebouw en de versiering in de voorgevel boven de hoofdingang aan de eertijds gewijde bestemming van dit complex.

Museum Soest

Onder de beeldengroep op de voorgevel wordt nog eens het bouwjaar herhaald 1868. De inwijding van het gesticht "Huize St. Jozef" vond plaats op 15 september 1869. Het oorspronkelijke ontwerp voor het klooster was veel uitgebreider. De tekeningen laten een groot carré zien met op de binnenplaats in het centrum een kapel met een torentje.

Het ontwerp is van architect A.C. Bleys (Hoorn 1842 – Kerkdriel 1912). Bleys bouwde naast enkele gestichten in Amsterdam (Elisabeth gesticht 1888) een aantal woon- winkelhuizen in de hoofdstad. Voorts bouwde hij een groot aantal r.k. kerken in het oude bisdom Haarlem in romaanse, gotische en renaissance stijl. Van het ontwerp St. Jozefgesticht is slechts een eerste fase uitgevoerd. Het gestichtsgebouw is één van de weinige uitgevoerde ontwerpen van Bleys buiten de provincie Noord-Holland

De zusters verpleegden in St. Jozef oude en behoeftige mannen en vrouwen (gasthuis), zij zetten in de lokalen een meisjesschool op, deden aan wat wij tegenwoordig noemen sociaal en maatschappelijk werk. In de avonduren as er een naaischool enz. De zusters deden al dit werk uit een soort roeping. Voor vele in onze huidige generatie zal het onbegrijpelijk zijn, dat deze vrouwen dit werk zonder enige vorm van salaris voor henzelf of overheidssubsidie hebben volgehouden.

Het interieur is in de loop der jaren diversen malen aangepast en veranderd. Doch bij bezichtiging ervaar je dat je nog steeds in een oud klooster rond loopt. Aan de buitenzijde herken je nog duidelijk het oude klooster met de ornamenten. De achtergevel wordt door latere aanbouwen grotendeels aan het oog onttrokken.

Rond 1965 kwam het gebouw leeg. De overgebleven kloosterzusters gingen weer naar Amersfoort vanwaar zij gekomen waren. In de 80'er jaren vestigde zich het museum Oud Soest (sinds enkele jaren museum Soest) in het oude klooster.

Het St. Jozefgebouw is een Rijksmonument waar binnen en buiten zo'n kleine 70 vrijwilligers de geschiedenis van Soest behouden en onderhouden. Zonder deze groep van enthousiaste vrijwilligers zou het museum niet kunnen voortbestaan. Het museum beschikt over een mooi boek over het vele werk van de architect.

Museum Soest is op 12 en 13 september open van 12.00 uur tot 17.00 uur

www.avd-glas.com
www.modern-glasinlood.nl

Annemiek van Driel

AvD-Glas is in 2001 in Amersfoort opgericht door Annemiek van Driel, een gediplomeerd glazenier. Annemiek van Driel heeft 4 jaar de avondopleiding aan de Gerrit Rietveld Academie gevolgd, meer dan 25 jaar ervaring met compositieleer en vormgeving van glasprojecten opgedaan en diverse stages doorlopen bij glasbedrijven in Nederland, Engeland en Duitsland. Daarna volgde ze de 3-jarige voltijd glazeniers-vakopleiding in Duitsland en is daarmee één van de weinige gediplomeerde glazeniers in de regio Amersfoort, Utrecht. Sinds 2007 is AvD-Glas tevens EVC-gecertificeerd.

In 2018 kocht AvD-Glas het winkelpand op de hoek van de Mozartweg en Ringweg Randenbroek, voorheen een bloemenzaak. Na een half jaar renoveren voert AvD-Glas sinds 2019 alle werkzaamheden uit op Mozartweg 67 A.

AvD-Glas verzorgt glas in lood isolatie, reparatie / herstel van glas in lood op locatie en restauratie ofwel het geheel overloden van glas-in-lood in onze werkplaats.

AvD-Glas ontwerpt, maakt, isoleert, levert en monteert glas in lood in Amersfoort, Leusden, Zeist, Woudenberg, Utrecht, Doorn, Driebergen en de Utrechtse heuvelrug, Soest, Baarn, Hilversum en het Gooi, Amsterdam, Apeldoorn, op de Veluwe en in Duitsland.

Verder maken wij glas in lood voor bovenlichten, huisdeuren, schuifdeuren, kamer en suite deuren en binnendeuren. Wij monteren glas in lood in trappenhuizen, dakkoepels, balustrades en voorzetramen. AvD-Glas levert glas in lood hangers bijv. tegen inkijk en als geschenk of cadeau en glas-in-lood lampen. Bij ons bent u aan het juiste adres voor glas in lood voor gedenkmonumenten, brandschilderen zandstralen, glasapplique, glas fusen en mozaiek.

AvD-Glas ontwerpt en maakt jaren '30 en Jugendstil glas in lood maar ook modern en tijdloos glas in lood, passend bij nieuwbouw en een strak interieur.

De laatste jaren maakt Annemiek van Driel met veel plezier modern glas in lood bijv. met etsglas of juist wenig of geen kleur.
Verder maakt AvD-Glas glas in lood met landschappen, als vrij werk en op bestelling.

Annemiek exposeert zowel op 12 als op 13 september in museum Soest van 13.00 uur tot 17.00 uur.

Stichting Historische Collecties Technische Troepen (SHCRTT)

Opgericht op 12 februari 1970.

De voorloper (R.E.M.E) van het Regiment Technische Troepen is in maart 1941, 85 jaar geleden dus, bij Koninklijk Besluit opgericht.

Zaterdag en zondag 12 en 13 september zijn de open monumentendagen en dat is bij uitstek een gelegenheid om naast de expositie ook voertuigen in gebouw V-16 te bezichtigen. Denk hierbij aan Leopard 2 (buffel) of Kodiaq, Bushmaster, Fennek en Scania.

Met groot genoegen wordt u uitgenodigd om met uw familie, vrienden en bekenden om op deze dagen Kamp Soesterberg te bezoeken. De toegang is gratis.

Openingstijden: zaterdag 12 september en zondag 13 september van 10.00 uur tot 15.00 uur.

Adres: Kamp Soesterberg, gebouw V-15, Zeisterspoor 8, 3769 AP Soesterberg.

Zie voor verdere informatie over de stichting historische collecties Technische Troepen en b.v. de openingstijden op andere dagen www.technische-troepen.nl of stuur een e mail naar museumtechnischetroepen@hotmail.nl

Bestuur en vrijwilligers Stichting Historische Collectie Regiment Technische Troepen.

Bustour op 12 september Soest - Soesterberg

Op 12 september organiseert de stichting Open Monumentendagen Soest-Soesterberg een bustour door Soest en Soesterberg. Uiteraard gaan we op pad met een oldtimer bus die we van de Stichting Veteranen Autobussen mogen lenen. Inmiddels is de bus al een beetje bekend in het straatbeeld van Soest, immers in 2024 en 2025 was hij tijdens de Open Monumentendagen al te zien.

Nefkens Bus

Met de bus maken we een tour door Soest en Soesterberg langs diverse markante gebouwen. Onderweg stoppen we hier en daar om o.a. mooie glas in loodwerken te gaan bekijken. Ook stoppen we bij de Oude kerk waar we uitleg krijgen over de restauratie van de toren en wat er aan voor-afgaat om tot een restauratie te komen.

De toren van de Oude kerk is eigendom van de gemeente Soest en staat op dit moment in de steigers voor een restauratie die enkele maanden gaat duren. De Oude kerk is een gemeentelijk monument.

We verzamelen op 12 september om 13.00 uur bij de Petrus en Pauluskerk om daar in 'De Sleutel' (Willibrordzaal) naast de kerk alvast de Glas in Lood ramen te bekijken afkomstig uit de oude Maria kerk die gestaan heeft op Nieuwerhoek. Na deze bezichtiging lopen we naar museum Soest en daar staat de bus klaar om ons verder te brengen.

Op onze reis door Soest vergezeld Titia Felderhof ons die ons alles kan vertellen over Glas in Lood ramen. Zij is glaskunstenaar en glas in lood restaurateur.

Opgeven voor de bustour

Opgeven voor de bustour kan alleen op 12 september van 12.00 uur tot 12.45 uur bij de receptie van museum Soest. Er is plaats voor 40 passagiers. U wordt geboekt op volgorde van inschrijving. **VOL is VOL.** Na de bustour wordt u in het museum een gratis consumptie aangeboden.

Op 13 september wordt de bus inclusief chauffeur ter beschikking gesteld van de SWOS. Met de SWOS wordt een programma opgezet.

In dit programmaboekje worden diverse gebouwen met glas in loodramen - waar stops gepland zijn - uitgelicht.

Uitgelicht 'glas-in-lood'

Erfgoed en glas-in-lood

Dit jaar is het landelijke thema voor Open Monumentendagen: veerkrachtig erfgoed, in tijden van onzekerheid. Nadenkend over de invulling hiervan, heeft de Stichting Comité Open Monumenten dagen Soest en Soesterberg gekozen voor glas-in-lood als voorbeeld van zowel kwetsbaar, maar ook veerkrachtig erfgoed.

Glas is breekbaar en gevoelig voor weersinvloeden en luchtvervuiling. Bovendien kunnen ramen worden beschadigd wanneer de loden verbindingen zijn versleten of wanneer de kozijnen, waarin de ramen zijn gezet, niet goed meer zijn. Zijn glas-in-loodramen dus kwetsbaar, tegelijk is het haast een wonder dat de kleuren van het glas doorgaans zo goed blijven in de tijd. Denk maar aan de ramen van de kathedraal van Chartres.

Ook na eeuwen blijven die nog prachtig schitteren. Maar dat gaat zeker niet vanzelf. Een voorbeeld dicht bij huis, zijn de ramen van de H. Nicolaaskerk in Baarn. Op het oog leken die nog goed, maar bij nadere inspectie bleek grondig onderhoud noodzakelijk om hun levensduur met zeker 100 jaar te verlengen.

Er volgde rond 2010 een groot en kostbaar restauratieproject, maar met een prachtig resultaat. De ramen, uit het atelier van de firma Nicolas uit Roermond, schitteren weer als vanouds. Eén van de maatregelen was het aanbrengen van extra beglazing aan de buitenkant met speciale voorzieningen voor het reguleren van temperatuurverschillen tussen binnen en buiten.

Glas-in-lood ramen komen vooral voor in monumentale gebouwen, zoals kerken en openbare gebouwen. Er zijn echter ook voorbeelden van glas-in-lood ramen in particuliere woningen: in serres, bovenramen of tochtdeuren. Ook dit soort monumentale en functionele decoraties in woonhuizen zouden eigenlijk meer aandacht mogen krijgen als erfgoed dat de moeite waard is.

Zaterdag 12 september

Busrit door Soest en Soesterberg onder andere langs monumenten
Busrit door Soest en Soesterberg langs diverse monumenten met hier en daar een stop om glas-in-lood-kunst te bewonderen. Tijdens de stops zal glaskunstenaar en glas-in-lood-restaurateur Titia Felderhof ons rondleiden en iets vertellen over glas-in-lood-restauratie.

HH Petrus- en Pauluskerk te Soest
Deelnemers aan de busrit kunnen deze kerk bezoeken. Er is speciale aandacht voor de diverse gebrandschilderde ramen.

Oude kerk te Soest
Bij de Oude Kerk zal iets worden verteld over de restauratie van de toren die momenteel in de steigers staat.

H. Familiekerk
We gaan binnenkijken en geven aandacht aan de grote muurschildering en de glas-in-lood-ramen van Abram Stokhof de Jong.

Wilheminakerk
Indien de Wilhelminakerk vrij is gaan we hier ook even naar binnen om wat modernere glas in loodramen te bekijken. In ieder geval bekijken we de ramen aan de buitenkant.

St. Carolus Borromeuskerk te Soesterberg
Ook bezoeken we binnen de Carolus kerk met speciale aandacht voor de glas-in-lood ramen in deze kerk.

De Carolus kerk wordt van 14.00 uur tot 16.00 uur ook opengesteld voor publiek
Deze fraaie, bakstenen kerk kan worden bezocht van 14.00 uur tot 16.00 uur. Ook het naastgelegen kerkhof met vele monumentale graven is te bezoeken. In de kerk staan vrijwilligers klaar om u te ontvangen en is informatie beschikbaar over deze kerk. Voor de deelnemers aan de busrit zal glas-in-lood expert Titia Felderhof rond 14.30 uur (tijdstip hangt af van hoe laat de bus arriveert) in deze kerk rondleiden. U kunt zich daarbij aansluiten. Ook kunt u een kaarsje opsteken ter nagedachtenis aan een dierbare overledene of voor een bijzondere intentie.

Zondag 13 september

HH Petrus- en Pauluskerk te Soest
De deuren van deze kerk staan van 13.30 uur tot 16.30 uur open voor het publiek. U wordt ontvangen door vrijwilligers, die iets kunnen vertellen over de geschiedenis en inrichting van dit gebouw en over de functie ervan. Ook kan een kaarsje worden opgestoken ter nagedachtenis aan een dierbare overledene of voor een bijzondere intentie.

14.00 uur tot 15.00 uur: lezing in de Willibrordzaal bij de HH Petrus- en Pauluskerk over glas-in-loodkunst in Nederland.

Kunsthistorica Judith van Puyvelde geeft van **14.00 – 15.00 uur** in de Willibrordzaal bij de HH Petrus- en Pauluskerk een lezing met beeld-materiaal over glas-in-loodkunst in Nederland. De titel van haar lezing is: drie generaties Nicolas, kunstenaars met glas, licht en kleur. Het atelier Nicolas te Roermond was in de 19e en 20ste eeuw de bekendste maker van glas-in-loodramen in Nederland. O.a. de ramen van de H. Nicolaaskerk te Baarn zijn van dit atelier. In de tweede helft van de 20ste eeuw was Joep Nicolas (1897-1972) verreweg de belangrijkste vernieuwer van de glasschilderkunst in Nederland. Ook de Soester glazenier Abram Stokhof de Jong (1911-1966) was door hem beïnvloed, zoals het schitterende raam van zijn hand in de Willibrordzaal laat zien. Kortom: als u iets wil horen en zien over glasschilderkunst in Nederland, bent u hier van harte welkom.

Uitleg over glas-in-lood-restauratie
Tijdens de stops van de busrit op zaterdag 12 september zal glas-in-lood restaurateur en glas kunstenaar Titia Felderhof iets vertellen over het restaureren van glas-in-loodramen. Al in de middeleeuwen begon de traditie van glas-in-loodramen, o.a. in de Franse kathedralen. Maar ook Nederland kent een lange traditie op dit gebied. Denk b.v. aan de prachtige, 16e eeuwse ramen in de St. Janskerk te Gouda. Het kundig conserveren en restaureren van dit kwetsbaar erfgoed blijft een grote uitdaging. Als geen ander kan Titia iets vertellen over wat hierbij allemaal komt kijken. Zij heeft een glas-in-lood-restauratie atelier in Amersfoort, heeft ook voor kerken in Soest gewerkt en geeft workshops aan hen die zich willen bekwamen in glas-schilderkunst.

Lezing over het bekendste glas-atelier in Nederland
Zondagmiddag 13 september van 14.00 tot 15.00 uur zal Judith van Puyvelde een lezing met beeldmateriaal geven over verreweg het bekendste glas-in-lood atelier in Nederland: de firma Nicolas in Roermond. Dit atelier was toonaangevend in de 19e en 20ste eeuw. Een groot aantal kerken heeft ramen uit dit atelier zoals de enige jaren geleden gerestaureerde ramen in de H. Nicolaaskerk te Baarn. Judith van Puyvelde is kunsthistorica en verbonden aan de universiteit van Maastricht. In het kader van haar proefschrift doet zij momenteel onderzoek naar de firma Nicolas in Roermond. In haar lezing zal zij o.a. ingaan op de rol die dit atelier met drie generaties uit de familie Nicolas heeft gespeeld in Nederland. De titel van haar lezing is daarom:

Drie generaties Nicolas, kunstenaars met glas, licht en kleur.
Speciale aandacht zal zij geven aan verreweg de bekendste glazenier uit dit geslacht: Joep Nicolas (1897-1972). Hij zorgde voor een ingrijpende stijlvernieuwing in de glasschilderkunst in Nederland. Een exponent van deze stijlvernieuwing was ook de Soester kunstenaar en glazenier Abram Stokhof de Jong. Hij is de schepper van het nog altijd fonkelende raam in de Willibrordzaal met centraal de kroning van Maria. Een passender achtergrond dan dit monumentale raam voor de lezing van Judith van Puyvelde is niet denkbaar. Tijdens haar lezing zal zij ook aan dit raam aandacht geven.

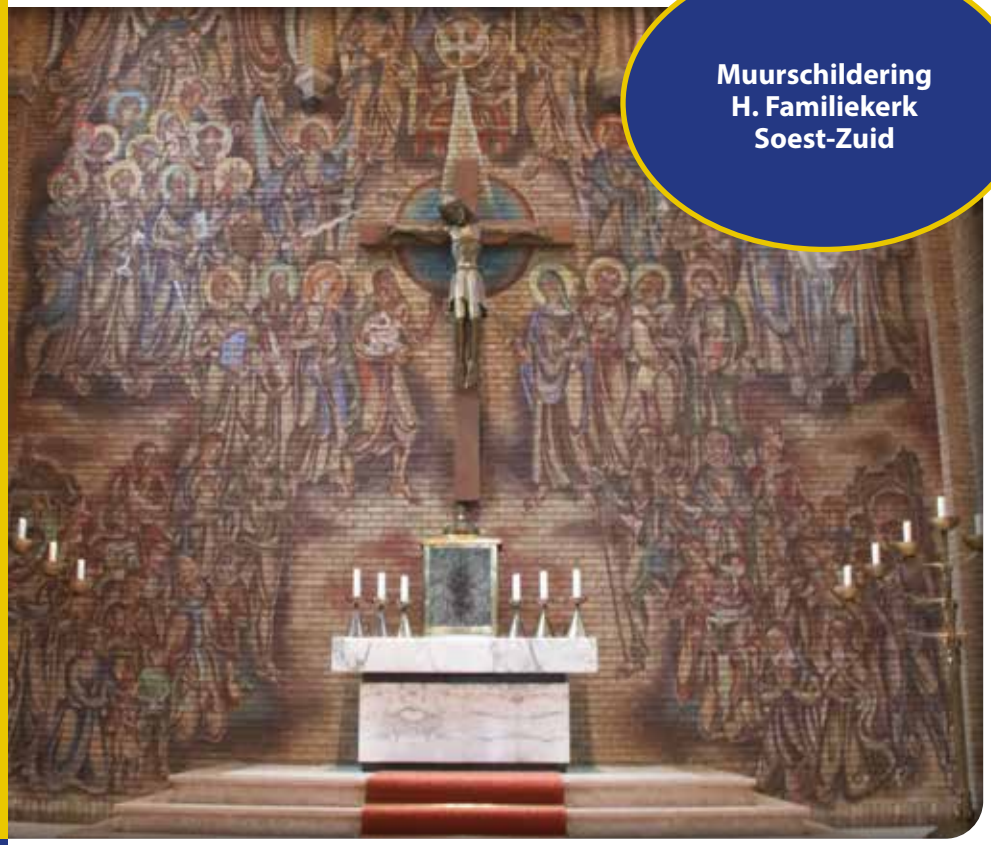

Muurschildering
H. Familiekerk
Soest-Zuid

Korte Historie Heilige Familiekerk Soest-Zuid

De H. Familiekerk in Soest-Zuid werd op 11 oktober 1939 ingewijd door Mgr. Dr. J. de Jong, aartsbisschop van Utrecht. Pastoor Lommerse zag zijn opdracht om in Soest-Zuid een kerk met aangrenzende pastorie te bouwen in vervulling gaan. Voor de inrichting van de kerk had hij van verschillende particulieren schenkingen mogen ontvangen, zoals de kandelaars op het hoofdaltaar, het kruis met corpus, het tabernakel.

In de daarop volgende (oorlogs) jaren zou het interieur nog worden verrijkt met een grote muurschildering achter het hoofdaltaar en met enkele fraaie glas-in-loodramen. Begin jaren '70 kwamen er nog glas-appliqué-ramen met voorstellingen van de St. Antonius in een zij-kapel, gemaakt door broeder Salesiaan Timmermans.

De laatste katholieke viering in de Heilige Familiekerk was zondag 3 oktober 2020. Bij decreet van kardinaal W.J. Eijk, aartsbisschop van Utrecht, is deze kerk met ingang van 28 januari 2022 aan de eredienst onttrokken. Dit besluit effende het pad voor verkoop van dit monumentale gebouw aan een projectontwikkelaar, die doende is met een zinvolle herbestemming van kerk en pastorie.

Muurschildering

In 1944 werd, weer dankzij een schenking, het priesterkoor verfraaid met een muurschildering van de Soester kunstenaar Abram Stokhof de Jong (1911-1966).

De muurschildering is een drieluik van de kerk:
- Tot de strijdende kerk horen de gelovigen op aarde
- Tot de lijdende kerk behoren de zielen in het vagevuur
- Tot de zegepralende kerk behoren de zaligen in de hemel.

In het midden, bovenaan is God de Vader afgebeeld, zittend op zijn troon. Verder zien we vele heiligen en enkele engelen. Bijzonder zijn de afbeeldingen van het arbeidershuisje, dat eerder op het terrein bij de kerk heeft gestaan, de Domtoren in Utrecht verwijzend naar de plaats waar het aartsbisdom zetelt, en ook de afbeelding van de eigen H. Familiekerk. De muurschildering is een uniek kunstwerk, waarnaar je lang kunt kijken en dat meteen je blik vangt als je de kerk binnenkomt.

Literatuur:

1. Vijftig jaar Parochie H. Familie, Soest-Zuid; 1939-1989
2. Leven en werken van Abram Stokhof de Jong, monumentaal kunstenaar, 1999

Op 12 en 13 september neemt ‘Het Gagelgat‘ ook deel aan de Open Monumentendagen Soest-Soesterberg.

Historische boerderij Het Gagelgat

Ontdek het oude boerenleven op museumboerderij Het Gagelgat! Deze boerderij stamt uit 1712. Hier kun je het boerenleven ervaren zoals zich dat eind 19e en begin 20ste eeuw in Soest afspeelde. Er is een interactieve rondleiding en de gastvrouwen vertellen graag meer over de boerderij.

Er staan ook een aantal pony’s. Dat komt omdat de boerderij onderdeel is van Stichting De Paardenkamp. Tot slot is er een winkeltje met streekproducten en bijzondere cadeau-artikelen én het is ook een prachtige plek om te genieten van de natuur.

Het originele gebouw brandde volledig af en een nieuwe, grotere boerderij kwam ervoor in de plaats. Museumboerderij Het Gagelgat is gebouwd met de voorgevel naar de oude route tussen Soest en Amersfoort. In 1817 werd de huidige Birkstraat de hoofdroute, waardoor de Museumboerderij nu met de achterkant naar de weg staat. Het idee om Het Gagelgat te renoveren en de rijke historie met bezoekers te delen kwam van De Paardenkamp. Na een grondig cultuur- en bouwhistorisch onderzoek vond van 2009-2012 de grootschalige restauratie plaats.
De gastvrouwen (én boerderijkatten) verwelkomen je graag met een kop koffie en versgebakken taart!

In de Museumboerderij kun je deelnemen aan een interactieve rondleiding. Je kunt kiezen uit vier verschillende verhaallijnen. Of je nu geïnteresseerd bent in de geschiedenis of juist meer wilt weten over de paarden op de boerderij: er is voor ieder wat wils! De rondleiding is, net zoals de hele inrichting van de boerderij, gemaakt in samenwerking met lokale kunstenaars. Hierbij hebben ze geprobeerd de oude sfeer van het gebouw en bestaande elementen in stand te houden en dit te combineren met moderne technieken.

In de oude huiskamer van de boerderij is een winkeltje gevestigd. Voor allerlei streekproducten en bijzondere cadeau-artikelen ben je daar aan het juiste adres. Naast de Museumboerderij is de oorspronkelijke moestuin in ere hersteld. De groenten zijn bestemd voor de verkoop en de opbrengst gaat natuurlijk naar de verzorging van onze paarden.

De paardenkamp is op 12 en 13 september open van 10.00 uur tot 16.00 uur.

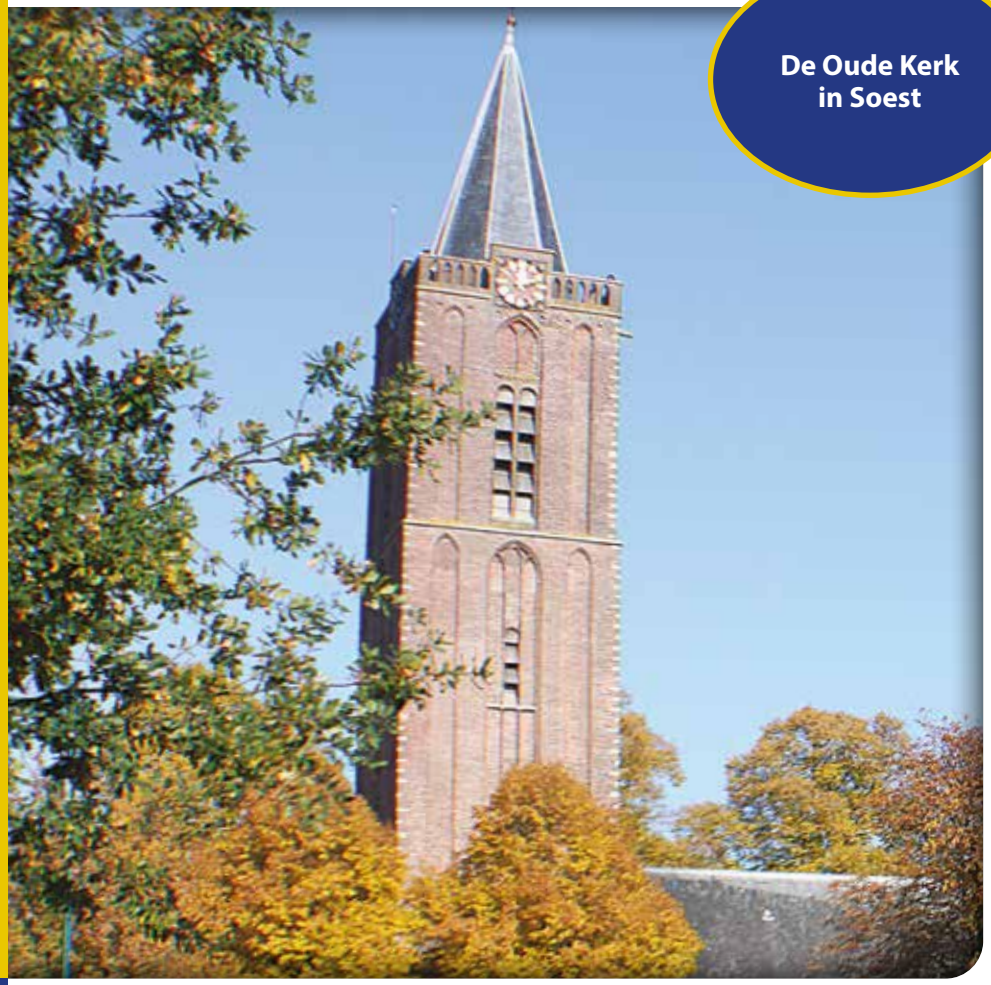

De Oude Kerk in Soest

De Oude Kerk

De Oude Kerk aan de Torenstraat werd omstreeks 1350 gebouwd en gewijd aan de Heiligen Petrus en Paulus. De Kerk, die toen vermoedelijk alleen bestond uit het schip, dus zonder het koor en de markante toren stond op een heuvel van ongeveer twintig meter hoogte.
De kerk is zuiver oost-west gebouwd op de voet van de Eng, zodat het godshuis gevrijwaard bleef van wateroverlast bij overstromingen van de Zuiderzee en de Eem.

Tot de reformatie in 1580 stond de kerk onder het gezag van de St. Paulus abdij in Utrecht. De Staten van Utrecht verboden vanaf dat jaar de katholieke erediensten. In 1356 en in 1481 werd Soest geheel platgebrand. Na deze rampen zijn waarschijnlijk eerst de toren en daarna het koor gebouwd. Voor de reformatie zijn toren en kerk één ruimte geweest, zodat het licht door het gotische raam boven de ingang op het altaar kon vallen.

In 1905 vond onder leiding van bouwmeester Dr. P.J. Cuypers een grote restauratie plaats, waarbij de wijzerplaten in de balustrade werden gemetseld. Sensationeel was in 1905 de vondst van achttien houten beelden en fragmenten van pijpaarden beeldjes onder de vloer van de voormalige doopkapel, die daar rond de Reformatie moeten zijn verborgen.

De opening van de Open Monumentendagen is op 12 september 2026 om 13.00 uur in deze kerk. De opening wordt verricht door wethouder Mevrouw Annemarieke Weith Plomp. De wethouder heeft o.a. ook immaterieel erfgoed in haar portefeuille.

In de Oude kerk verzorgt de heer Erik Nijhof een lezing over erfgoed. Hij is verbonden aan de Erfgoed Vereniging Bond Heemschut en in die hoedanigheid voorzitter van de Provinciale Commissie Utrecht (zie zijn bijdrage in dit programmaboekje).

De lezing is gratis bij te wonen. De koffie en de thee staat gratis voor u klaar.

De opening wordt muzikaal afgesloten door jeugdige muzikanten van de Bachschool.

Tijdens de bustour wordt er gestopt bij de Oude kerk. De toren van de Oude kerk staat op dit moment in de steigers en wordt gerenoveerd. Tijdens de stop wordt uitleg gegeven hoe zo'n renovatie tot stand komt en wat er allemaal bij komt kijken.

Cultuurfonds geeft Open Monumentendag jubileumimpuls van €400.000

Het Cultuurfonds stelt in 2026 een bijzondere eenmalige bijdrage van €400.000 beschikbaar aan Open Monumentendag, in het kader van het 40-jarig jubileum van het evenement. De bijdrage is bedoeld om de ruim 300 lokale comités en bijna 18.000 erfgoedvrijwilligers die de Vrienden-Loterij Open Monumentendag mogelijk maken te ondersteunen.

Alle lokale comités ontvangen een bijdrage van €1.000 om hun programmering, publieksbereik en lokale activiteiten verder te versterken. Daarmee wil het Cultuurfonds bijdragen aan het vergroten van de betrokkenheid van een breed publiek bij monumentaal erfgoed in Nederland.

Grootste culturele evenement van Nederland

Open Monumentendag is sinds 1987 uitgegroeid tot het grootste culturele evenement van Nederland. Jaarlijks openen duizenden monumenten hun deuren voor publiek tijdens het tweede volle weekend van september
.
Met de jubileumbijdrage onderstreept het Cultuurfonds het belang van publieksbetrokkenheid bij erfgoed. Waar overheden zich primair richten op behoud en restauratie, zorgen initiatieven als Open Monumentendag voor beleving, bewustwording en draagvlak. “Open Monumentendag laat zien hoe sterk erfgoed leeft in de samenleving,” zegt Cathelijne Broers, directeur/bestuurder van het Cultuurfonds. “Met deze bijdrage ondersteunen we de lokale comités en vrijwilligers die ieder jaar opnieuw miljoenen mensen in contact brengen met monumenten, verhalen en geschiedenis.”

Impuls voor lokale comités en vrijwilligers

Bert Boer, directeur van Stichting Nederland Monumentenland: “Deze bijdrage is een prachtige erkenning voor alle vrijwilligers en comités die zich ieder jaar inzetten voor Open Monumentendag. Dankzij deze impuls kunnen lokale organisaties nog meer mensen kennis laten maken met de rijkdom van ons erfgoed en nieuwe doelgroepen bereiken. Samenwerking met partners die zich aan het evenement verbinden, blijft van groot belang om Open Monumentendag toekomstbestendig te houden.”

Open Monumentendag 2026

Het thema van de VriendenLoterij Open Monumentendag 2026 is ‘Veerkrachtig Erfgoed in tijden van onzekerheid’. Het tweedaagse evenement vindt plaats op zaterdag 12 en zondag 13 september 2026.

Colofon

Met dank aan de gemeente Soest voor de financiële ondersteuning om deze dagen mogelijk te maken.
Ontwerp en drukwerk: Meewerken.com.
Samenstelling: Stichting Comité Open Monumentendagen Soest-Soesterberg.
Foto's: Leden van de werkgroep Stichting Open Monumentendagen Soest-Soesterberg.
De teksten in dit programmaboekje zijn aangeleverd door leden van de werkgroep en deelnemende privé personen.

VRIENDEN LOTERIJ
OPEN MONUMENTENDAG

het Cultuurfonds

GEMEENTE SOEST

Museum Soest
Historie en wisselexposities